

W I L S H I R E.

Ulgo Latinorum *VViltonia* à primario olim oppido *VVilton* denominata, *VVilshire*, (quæ etiam Belgarum fuit) Anglo-Saxonice *Wilshæf*, ut illud à Willy flumine, tota est mediterranea. Somersetensi enim agro ad occasum, Bercheria & Southantonensi ad Ortum, Glocestrensi ad Septentriones, Dorcestrensi & partim Southantonensi ad Austrum circumclusa. Regio cum viris bellicosis focunda, qui (ut inquit in Polycratico Ioannes Sariburiensis) subsidiariam inter Anglos cohortem in præliis sibi ob virtutem militarem, adjecta tamen Cornwallia, & Devonia, vendicabant: tum omnium rerum copia eximie fertilis, & sua varietate admodum grata.

Septentrionalis pars collum amœnitate non-nihil surgit, diffusis olin sylvis, quæ jam rarescunt, vestita, & limpidis fluminibus irrigua. *Iffis* enim Britannicarum aquarum regnator, qui postea *Tamis* nomen assunit, cum jam tenuis est, aliqui minorum gentium fluvii, quos suis commemorabo locis, perfundunt. Australis vero pars ampla, & herbida planicie innumeros ovum greges pascit, suosque habet fluvios, torrentes, & fontium perennium scaturigines. Medianam vero regionem, quæ maxima ex parte æqua etiam & plana, fossa intersecat transversa, admirando opere ab Ortu in Occasum per plura mill. perducta, *VVansdike* accolæ appellant, quam pervulgato errore, à Cacodæmonie die Mercurii duætiam fabulantur. *Woodene* enim Saxonice dicitur, id est, *Woodeni*, sive *Mercurii fossa*, & à *VVoden* illo falso credito Anglo-Saxonum Deo & patre, ut videatur. Ego autem à Saxonibus duætiam ad Merciorum, & Occidentalium Saxonum regna distaminanda semper credidi. Hæc enim belli area fuit, dum illi de propagando imperio inter se decertarunt. Et *VVoden* viculus, huic fossæ adsidet, ad quem Cœaulinus Rex Occidentalium Saxonum bellicissimus, anno salutis D XC, dum imperii sui fines tueretur, à Britannis & Anglis cruenta pugna ita fractus erat, ut solum necessario verterit, & exul miserando etiam hostibus spectaculo, diem obierit. Et ad hanc, ut alia taceam, Ina Westsaxo, & Ceolredus Mercius æquo Marte signa contulerunt. Hujusmodi fossa erat illa, qua Britannos à suis Merciis submovit Offa, *Offadike* etiamnum dicta, & aliæ etiam apud Orientales Anglos adhuc visuntur, quibus se à Merciorum incursibus præmunierunt, de quibus suis locis fusius agetur.

In Septentrionali Wiltoniæ parte, qua Tamis affunditur, *Crecklade* est oppidum, aliis *Grekelade* à Græcis Philosophis ut aliqui facile credunt, quos historia Oxoniensis ibi Academiam instituisse prodit, quæ postea Oxoniæ translata. Sub hoc *Lediard* *Tregoze* sedes equestris familie de *S. John*, quam *Margareta de Bello-campo*, sive *Beauchamp*, quæ postea *Ducissa Somersetti* Olivero de *S. Ioanne*, filio secundo-genito dedit. Ad illam enim per *Pa-*

tishull, *Grandison*, & *Tregoze* clarissima nomina hæreditario devenit. *VVotton Basset* huic finitimum, quod ad claram Bassettorum familiam spectasse ipsum nomen comprobat. Superiori vero seculo habitatio fuit *Ducis Eboracensis*, ut accepi, qui amplissimum ibi ad includendas feras vivarium statuerunt. Hinc *Breden sylva*, nunc *Bredenforest* longe lateque pertinuit, ab Ethelwaldo Clitone, & auxiliaribus Danis anno D cccc v, omni belli clade vastata. Ad cujus Occiduum latus *Aron* flu. (de quo supra) placide fertur, qui in Boreali quasi limite hujus agri effusus in Austrum decurrit, limesque (ut *Æthelwerdus* notat) aliquando erat inter Occidentalium Saxonum, & Merciorum regna, ad quem magna subinde bella gesta fuerunt. Dum exilis est, *Malmesbury* collem sibi imminentem substringit, receptoque profluente, fere incingit. Oppidum sane elegans, & panis laneis conficiendis celebre, quod, ut in historiarum Eulogio legitur, *Dunwallo Mulmutius* Britannorum Rex, una cum *Lacock*, & *Tetbury* castris construxit, & *Caer Bladon* nominavit; cumque illud tandem bellorum incendio concidisset, ex ejus ruderibus castrum emicuisse proditum est, quod majores nostri sua lingua *Ingelborne* dixerunt, quo tempore, Saxonici Reguli regiam suam ad *Caerdurburgh* habuerunt, nunc *Brokenbridge* viculum, vix M. pass. distantem. Nec alio sane nomine, quam *Ingelborne* longo tempore notum hoc erat, donec *Maidulphus* quidam *Scoto-Hibernus*, vir summa eruditione, & singulari vitæ sanctitate, nemoris amœnitate captus, quod hic sub colle succrevit, heremiticam vitam ibi duceret: qui postea ludum aperiens, & cum auditoribus monasticæ vitæ se devovens, cœnobium ædificavit. Hinc à *Maidulpho* illo oppidum *Maidulphesburgh* pro *Ingelborne* dici cœpit, *Bedæ Maidulphi urbs*, & postea contracte *Malmesbury*: historicis etiam nonnullis, & in donationibus antiquis huic loco factis, *Meldunum*, *Malisbury*, & *Maldunburg* nominatur. Inter Maidulphi discipulos floruit in primis *Aldelmus*, qui ejus successor designatus, ope *Eleutherii Westsaxonum Episcopi*, ad quem locus jure spectavit, longe pulcherrimum ibi monasterium construxit, eidemque primus præfuit, à quo etiam in manuscripto quadam libro, hoc *Aldelmesbirig* dicitur. Sed hoc nomen cito oblitteratum, viri tamen memoria permanet, utpote qui in *Sanctos* relatus. Et in ejus festo nundinæ hic sunt frequentes, militumque cohors scribi solet, ne discordia inter tot convenas oriretur. Dignusque sane est cujus memoria in æternitatem vigeat non solum sanctitatis, sed etiam doctrinæ nomine, ut ea tempora ferebant. Primus enim erat ex Anglorum gente qui Latine scripsit, primusque qui compendi carminis Latini rationem Anglos docuit, quod ipse de se his versibus promisit, & præstitit,

*Primus ego in patriam mecum, modo vita superfit,
Aenio rediens deducam vertice Musas.*

Hunc *Aldelmu* jam defunctum in tutelarem *Sanctum* sibi ascivit *Athelstanus* ille *Magnus*, qui eo no-

Iffis fl.

*Wansdike.**Fossæ li-
mitaneæ.**Leidard.**Wotton
Basset.**Breden
Forest.**Malmes-
bury.**Ingles-
borne.
Maidul-
phus
Seotus.**Aldelmus.*